Dosarul nr. 2c-38/2024 /2-24053239-38-2c-17052024-1/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Pronunţată public la **10 decembrie 2024** în mun. Orhei
Hotărârea întocmită integral la **12 februarie 2025**

Judecătoria Orhei (sediul Central)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Eugeniu Ciubotaru
grefieră Zinaida Luchianova-Barbu

cu participarea reprezentantului reclamantei, Firma „Magda" societate cu răspundere limitată, avocatul Andrian Matcovschi, împuternicit prin mandatul avocațial seria MA nr. 1633794 din 24 aprilie 2024, a reprezentanților pârâtei Primăria satului Brăviceni, primarul Anatolie Cociorvă și angajata Angelica Gamarț, împuternicită prin procura din 08 august 2024, dar în absența reprezentantului intervenientei accesorii Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, citat legal,

în sediul instanței, în ședință publică, în limba de stat și în procedură contencioasă a judecat pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Firma „Magda" societatea cu răspundere limitată împotriva Primăriei satului Brăviceni, intervenientă accesorie Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, -

a c o n s t a t a t :

Argumentele părților și participanților la proces:

La 17 mai 2024, societatea cu răspundere limitată „Magda" a înregistrat în Direcția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei (sediul Central) o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Brăviceni cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor respective, reclamanta a menționat că la 20 octombrie 2022, între Primăria satului Brăviceni și SRL „Magda" a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 24 privind achiziția prin cerere a ofertelor de preț. Contractul de antrepriză a fost încheiat în rezultatul procedurii de achiziție publică nr. ocds-b3wdp1-MD-1662363702826.

A mai indicat că potrivit contractului de antrepriză, SRL „Magda" și-a asumat obligația să execute lucrări de amenajare a parcului rural din satul Brăviceni, r-nul Orhei, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție, precum și cu

normativele, standardele și prescripțiile tehnice, iar Primăria satului Brăviceni și-a asumat obligația să recepționeze lucrările și să achite prețul convenit.

Conform clauzei 2.1 din convenția părților, societatea comercială reclamantă avea obligația să execute lucrările contractate în termen de 365 zile lucrătoare din data primirii ordinului de începere a execuției. Prin dispoziția nr. 42, emisă de primarul satului Brăviceni, s-a dispus începerea lucrărilor la 14 noiembrie 2022.

La fel, a indicat că potrivit clauzei 3.1 din contractul de antrepriză, valoarea lucrărilor a constituit 7585157,43 lei, cu TVA inclus. Ulterior, prin acordurile adiționale nr. 1 din 13 februarie 2023, nr. 2 din 01 martie 2023 și nr. 3 din 14 aprilie 2023 valoarea lucrărilor a fost micșorată până la 6363378,74 lei, cu TVA inclus.

SRL ”Magda” a remarcat că a executat în modul corespunzător, în volum deplin și în termen obligațiile asumate prin contractul de antrepriză, fapt confirmat prin facturile și procesele-verbale din 16 decembrie 2022, 17 ianuarie 2023, 27 martie 2023, 11 mai 2023, 05 iunie 2023, semnate de reprezentanții ambelor părți.

La 07 iunie 2023, SRL „Magda” a finalizat și a transmis, iar Primăria satului Brăviceni a recepționat lucrările de amenajare a terenului „Parc Rural” Brăviceni, fără careva rezerve.

Conform clauzei 3.2 din contractul de antrepriză Primăria satului Brăviceni și-a asumat obligația să achite prețul lucrărilor în baza facturilor, după primirea proceselor-verbale de îndeplinire a lucrărilor executate. A subliniat că potrivit art. 862 alin. (2) Cod civil coroborat cu alin. (3) lit. a) al aceluiași articol, Primăria satului Brăviceni trebuia să achite prețul lucrărilor în termen de 30 zile de la data semnării facturii. Cu toate acestea, pârâta nu a executat în termen obligația corelativă de achitare a prețului. Din valoarea totală a lucrărilor executate, pârâta a achitat doar o parte, în mărime de 1297680,37 lei.

Totodată, a reiterat că pârâta a admis întârzieri din data de 17 februarie 2023, la plata facturii seria/număr EAE000980440 din 17 ianuarie 2023, în partea sumei de 170433,92 lei, la 14 iunie 2023, la plata facturii seria/număr EAG000991980 din 11 martie 2023, în sumă de 3417424,33 lei, la data de 06 iulie 2023, la plata facturii seria/număr EAH000431778 din 05 iunie 2023, în sumă de 1477840,12 lei. Respectiv, datoria Primăriei satului Brăviceni față de SRL „Magda” constituie suma de 5065698,37 lei.

Societatea reclamantă a mai învederat că în conformitate cu art. 942 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, pârâtei i-au fost calculate dobânzi de întârziere în sumă de 701939,41 lei, pentru perioada 17 februarie 2023 - 14 mai 2024.

În perioada lunilor iulie 2023 - martie 2024, reprezentanții părților au avut mai multe discuții, la care reclamanta a solicitat pârâtei să execute obligația de plată în modul corespunzător. La rândul său, pârâta de fiecare dată dădea asigurări ca își va onora obligațiile, însă acestea până în prezent nu au fost executate.

La 24 aprilie 2024, a fost expediată Primăriei satului Brăviceni somație de plată, prin care a fost solicitată achitarea datoriei scadente în sumă de 5065698,37 lei și dobânda legală de întârziere în sumă de 672526,06 lei, acordându-i în acest scop un termen de 5 zile. Somația a fost recepționată la 30 aprilie 2024. La 08 mai 2024 a fost expediată încă o pretenție. Cu toate acestea, pârâta nu a executat obligațiile contractuale.

SRL „Magda” a solicitat încasarea de la Primăria satului Brăviceni a datoriei în mărime de 5065698,37 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 701939,41 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din 03 iulie 2024, prin încheiere protocolară, a fost atrasă în calitate de intervenientă accesorie Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală.

În ședința de judecată, reprezentantul societății comerciale reclamante, avocatul Andrian Matcovschi, a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat să fie încasată de la Primăria satului Brăviceni, în beneficiul SRL „Magda” datoria, dobânda de întârziere și cheltuielile de judecată în cuantumul revendicat prin cererea de chemare în judecată. A mai punctat că lucrările au fost executate, dar prețul nu a fost plătit, fapt ce cauzează reclamantei probleme financiare irecuperabile.

Reprezentanții pârâtei, Primăria satului Brăviceni, primarul Anatolie Cociorvă și angajata Angelica Gamarț, în ședința de judecată au vociferat că recunosc acțiunea, dar instanța, avînd în vedere toate circumstanțele cauzei, a respins această opțiune procesuală a pîrîtei. Primarul Primăriei Brăviceni a mai vociferat că toate lucrările în baza contractului de antrepriză au fost efectuate, însă problema de achitare a sumelor de bani în baza contractelor persistă din cauza că primăria nu a primit banii pe proiectul „Satul European” la care a aplicat. Anume din aceste considerente nu poate să achite sumele solicitate. Concomitent, s-a afirmat că locuitorii beneficiază de parcul rural, care este complet finalizat și exploatabil.

Reprezentantul intervenientei accesoriu, Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, fiind citat legal, fapt confirmat prin avizul de primire a citației (f.d.61,68,84,86), în ședința de judecată, din motive necunoscute instanței, nu s-a prezentat. Ulterior, a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a face cunoștință cu materialele dosarului (f.d.93).

Art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă tranșant prevede că participanţii la proces sînt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. Instanţa judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmăreşte tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța a apreciat această cerere ca fiind tendențioasă și neîntemeiată, deoarece intervenienta accesorie a fost citată în repetate rînduri, inclusiv la 11 iulie 2024 a recepționat cererea de chemare în judecată și anexele (f.d.61). Mai mult, intervenienta accesorie a făcut uz de drepturile sale procedurale, cunoscînd obiectul și temeiul acțiunii. Deci, întru evitarea tergiversării examinării cauzei, avînd în vedere că motivul invocat în cerere era unul formal, instanța a respins cererea de amînare a participantului la proces.

În conformitate cu art. 205 alin. (4) Cod de procedură civilă, dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.

În condițiile în care procedura de citare legală a părților și participanților a fost respectată, având în vedere dispozițiile Codului de procedură civilă, instanța de judecată a

apreciat posibilă examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Instituției Publice Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală (citat legal de 4 ori).

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind materialele pricinii, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea din următoarele considerente de fapt și de drept.

Art. 239 Cod de procedură civilă stipulează că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În corespundere cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 774 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Art. 775 alin. (1) Cod civil statuează că debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. În temeiul art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Art. 858 alin (1) și (2) Cod civil stipulează că temeiul executării rezidă în existenta unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 901 alin. (1) și alin. (5) Cod civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.

In concreto, cu referire la circumstanțele de fapt, în ședința de judecată s-a constatat neechivoc că la 20 octombrie 2022, între Primăria satului Brăviceni, r-nul Orhei, în calitate de beneficiar și SRL „Magda”, în calitate de antreprenor a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 24 privind achiziția prin cerere a ofertelor de preț (f.d.9-12).

Potrivit condițiilor contractului, antreprenorul s-a obligat să execute lucrările de amenajare a parcului rural din satul Brăviceni, r-nul Orhei în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție, precum și cu normativele, standardele și prescripțiile tehnice.

La pct. 3.1. al contractului de antrepriză nr. 24 din 20 octombrie 2022, părțile au stabilit că valoarea lucrărilor, obiectul contractului este de 7585157,43 lei.

După semnarea contractului sus menționat, prin dispoziția nr. 42 a primarului satului Brăviceni, Andrei Cociorvă, s-a dispus începerea lucrărilor pe șantier „Amenajarea terenului „Parc Rural” Brăviceni”, aferent contractului nr. 24 din 20 octombrie 2022, începând cu 14 noiembrie 2022 (f.d. 14).

Ulterior, la 13 februarie 2023, 01 martie 2023, 14 aprilie 2023, au fost întocmite acorduri adiționale la contractul de antrepriză nr. 24 din 20 octombrie 2022 (f.d.15-17).

Instanța de judecată mai reține că de către SRL „Magda” și Primăria satului Brăviceni a fost întocmit și semnat procesul-verbal nr.1 de recepție a lucrărilor executate pe decembrie 2022, pentru obiectul amenajarea terenului „Parc Rural” Brăviceni, iar valoarea de deviz a fost stabilită în sumă totală de 699994,38 lei (f.d.23-24); procesul-verbal nr. 2 de recepție a lucrărilor executate pe ianuarie 2023, valoarea de deviz fiind 211516,06 lei (f.d.25-26); procesul-verbal nr. 3 de recepție a lucrărilor executate pe ianuarie 2023, valoarea de deviz în sumă de 170433,91 lei (f.d.27); procesul-verbal nr. 4 de recepție a lucrărilor executate pe martie 2023, valoarea de deviz fiind 386169,93 lei (f.d.28); procesul-verbal nr. 5 de recepție a lucrărilor executate pe iunie 2023, valoarea de deviz 1477840,11 lei (f.d.32-33) și procesul-verbal nr. 6 de recepție a lucrărilor executate pe mai 2023, valoarea de deviz 3417424,33 lei (f.d.29-31).

La 07 iunie 2023, investitorul-beneficiar Primăria satului Brăviceni și executantul - societatea cu răspundere limitată „Magda” au semnat procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 1 privind lucrarea „Amenajarea terenului ”Parc Rural” Brăviceni”, executată la obiectul din satul Brăviceni în cadrul contractului nr. 24 din 20 octombrie 2022 (f.d.34).

Potrivit pct. 5 și 6 al procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, comisia de recepție a propus de a recepționa „Amenajarea terenului ”Parc Rural” Brăviceni”, motivând propunerea făcută prin finalizarea lucrărilor.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL ”Magda” și Primăria satului Brăviceni, semnat de ambele părți, la 24 aprilie 2024, datoria pârâtei față de compania reclamantă constituia suma de 5 065698,37 lei (f.d.39).

Prin somațiile din 24 aprilie 2024 și 07 mai 2024, Primăria satului Brăviceni a fost notificată despre necesitatea stingerii datoriei acumulate față de societatea cu răspundere limitată ”Magda” (f.d.44;46).

Enumerînd supra circumstanțele de fapt pertinente, potrivit art. 1352 Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Articolul 1363 alin. (1) și (2) Cod civil statuează că după executarea lucrării, clientul este obligat să recepţioneze lucrarea în modul, la locul şi în termenul stabilit de legislaţie sau de contract. Recepţionarea este o declaraţie prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve. În acord cu art. 1364 alin. (1) Cod civil, viciile şi abaterile constatate trebuie stipulate în actul de recepţionare semnat de părţi sau întocmit unilateral, în care se stabileşte modul, condiţiile şi termenele de înlăturare a viciilor şi a abaterilor constatate.

Articolul 1372 alin. (1) Cod civil, prevede că după recepţionarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuţia convenită de părţi, dacă legislaţia sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.

Coroborând normele de drept înscrisurilor prezentate și argumentelor invocate de reprezentanții părților, instanța de judecată constată fără ambiguități că între părțile litigante au fost instituite raporturi civile obligaționale specifice contractului de antrepriză, în temeiul cărora antreprenorul SRL „Magda” s-a obligat să execute în beneficiul celeilalte părţi, Primăria satului Brăviceni, lucrări de amenajare a parcului rural din satul Brăviceni, r-nul Orhei, iar beneficiara s-a obligat să plătească costul acestora.

Probele din dosar (enumerate supra), anexate la materialele cauzei, atestă cert că lucrările de amenajare a terenului „Parc Rural” din satul Brăviceni, r-nul Orhei au fost executate pe deplin de către antreprenor, în beneficiul şi în interesul clientului.

Executarea lucrărilor menționate sunt dovedite cu certitudine prin înscrisurile administrate la dosar, și anume prin procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate în anul 2022-2023, întocmite de antreprenorul SRL ”Magda” și aprobate de beneficiară - Primăria satului Brăviceni (f.d.23-33).

Mai mult, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtei, primarul satului Brăviceni, Anatolie Cociorvă a vociferat că lucrările de amenajare a terenului „Parc Rural” din satul Brăviceni, r-nul Orhei, au fost efectuate conform planului propus. A adăugat că sumele inițiale prevăzute în contract au fost modificate prin acorduri adiționale la contractul de antrepriză, deoarece din inexistența infrastructurii necesare nu s-au făcut havuz și toalete publice, cum inițial era prevăzut în proiect. Respectivele sumele au fost micșorate din suma inițială de 7585157,43 lei.

În aceeași ordine de idei, angajata Primăriei Brăviceni (contabila) Angelica Gamarț a confirmat în cadrul dezbaterii pricinii în fond că parcul rural este funcțional și cu diferite ocazii, acolo au lor manifestații publice cu prezența consătenilor. Cu alte cuvinte, obiectul amenajat servește interesului unității administrativ teritoriale și este folosit conform destinației.

Concomitent, la pct. 3.2 al contractului de antrepriză, părțile au prevăzut că achitările vor fi efectuate prin transfer în baza facturilor fiscale, după primirea proceselor-verbale de îndeplinire a lucrărilor executate, semnate și acceptate de către Beneficiar. Iar potrivit pct. 3.4 al acordului părților, plata facturii finale se va face imediat după verificarea și acceptarea situației de plată definitive de către beneficiar.

La acest capitol, este lesne de reliefat că pe măsura realizării lucrărilor de amenajare conform contractului de antrepriză și constatării volumelor de lucrări executate, au fost întocmite procese-verbale de recepție, pe care Primăria satului Brăviceni, precum și partea reclamantă și responsabilul tehnic, le-au semnat și aprobat fără a avea careva rezerve sau obiecții în acest sens.

În acest context, instanța menționează că lucrările supuse aprobării au fost în mod efectiv executate, Primăria satului Brăviceni semnând procesele-verbale de recepție a lucrărilor în valoare totală de 6 363378,74 de lei, confirmând în acest sens lipsa pretențiilor referitor la întinderea și volumul lucrărilor, prețul acestora precum și calitatea lor. Tot aici, instanța va nota că aceste acte au fost semnate de persoanele responsabile

din cadrul autorității publice, dar totuși, anume ea (primăria), avînd personalitate juridică și capacitate de exercițiu deplină, este subiectul convenției părților.

Din actul final de verificare a decontărilor reciproce, rezidă că la 24 aprilie 2024, datoria restantă a pârâtei, Primăria satului Brăviceni, față de reclamanta SRL „Magda", constituia suma de 5065698,37 lei.

Instanța constată cu certitudine existența acestei datorii, or ansamblul de probe cercetate în ședința de judecată dovedesc neechivoc că societatea comercială pîrîtă nu și-a executat obligația ce-i incumbă de a achita contravaloarea lucrărilor executate, în termenul prevăzut de contract. Mai mult ca atât, chiar reprezentantul pârâtei, în ședința de judecată a recunoscut acțiunea.

Așadar, instanța notează că în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Per-a-contrario pretențiilor și probelor prezentate de către SRL „Magda", Primăria Brăviceni nu și-a executat obligația contractuală integral și nu a stăruit în niciun fel să dovedească contrariul.

Nu poate fi reținut argumentul reprezentantului pârâtului, vociferat în cadrul ședinței de judecată, precum că deși recunoaște acțiunea depusă de societatea reclamantă, nu efectuează plata pentru servicii prestate din cauza că amenajarea terenului „Parc Rural" Brăviceni, urma să aibă loc în cadrul proiectului „Satul European", iar finanțarea nu a fost primită, deoarece această condiție nu a fost prevăzută de părți în convenție. Contractul nr. 24 din 20 octombrie 2022 este unul bilateral și sinalagmatic și produce efecte doar între părți. Cu alte cuvinte, justificarea pîrîtei este neavenită și nu o exonerează de obligații, mai ales avînd în vedere că reclamanta (creditoarea) a efectuat și investiții considerabile și zilnic, suportă prejudicii incomensurabile.

Concomitent, conform pct. 59 din Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 638 din 26 august 2020, autoritatea contractantă inițiază aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică de lucrări numai dacă sunt respectate în mod cumulativ următoarele condiții: 1) contractul este inclus în planul anual de achiziții publice al autorității contractante, cu excepția unor situații care impun acoperirea urgentă a unor necesități neprevăzute; 2) mijloacele financiare necesare sunt asigurate, integral sau parțial, pentru anul în curs, în vederea îndeplinirii prevederilor contractului de achiziție publică de lucrări; 3) documentația de atribuire este elaborată și definitivată; 4) documentația de proiect și devizul, în cazul achizițiilor publice de execuție a lucrărilor, sunt elaborate, verificate și aprobate în modul stabilit.

Prin urmare, reiterînd, cu referirile la argumentele pârâtului de neachitare a lucrărilor deja executate conform contractului de antrepriză deoarece nu a primit finanțarea cuvenită în cadrul proiectului la care a aderat, instanța conchide că această problemă nu poate fi invocată părții reclamante, or autoritatea publică care efectuează achiziția publică trebuie să se asigure în privința finanțării şi efectuării plății prețului contractual.

În acest context, instanța accentuează că dreptul de creanță al SRL ”Magda” se încadrează în noțiunea de bun în sensul art. 1 Protocolul 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, conform căruia orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional. Noțiunea de “bunuri” poate desemna atât “bunuri actuale”, cât şi valori patrimoniale, inclusiv în anumite situații bine definite, creanțe. Pentru ca o creanță să poată fi considerată o “valoare patrimonială” intrând sub incidența art. 1 din Protocolul nr. 1, titularul creanței trebuie să demonstreze că acesta are o bază suficientă în dreptul intern. Din moment ce aceasta este dobândită, poate intra în joc noțiunea de “speranță legitimă” (a se vedea cauza *Maurice împotriva Franţei*).

Reclamanta a expediat pîrîtei facturile fiscale în ordinea prevăzută de pct. 3.2 din contract, însă deși au fost acceptate de către Primăria Brăviceni, aceasta așa și nu și-a executat obligația ce-i incumbă (f.d.18-22).

Prin urmare, se constată temeinicia cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Magda” în partea solicitării de a încasa din contul Primăriei satului Brăviceni în contul său a sumei de 5065698,37 de lei cu titlu de datorie.

Cu referire la pretenția de încasare a dobînzii de întîrziere, este lesne de relevat că potrivit art. 942 alin. (1), (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri.

Conform art. 862 alin. (2) și (3) Cod civil, termenul de executare a obligației pecuniare de către o autoritate publică sau o altă persoană juridică de drept public ori de către asociațiile acestora, stabilit în contractul încheiat cu un profesionist, care are ca obiect livrarea de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii, nu poate depăși 30 de zile de la data prevăzută la alin. (3) lit. a), b) sau, după caz, c). Prin excepție, părțile pot stipula în mod expres în contract un termen de executare care nu poate depăși 60 de zile dacă acesta este justificat în mod obiectiv, ținând cont de natura sau caracteristicile specifice ale contractului.

În cazul în care termenul de executare a obligației pecuniare rezultate dintr-un contract prevăzut la alin. (1) sau (2) nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, obligația pecuniară trebuie executată în termen de 30 de zile de la data: a) primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată; b) primirii de către debitor a contraprestației obligației pecuniare, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă, precum și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii contraprestației; c) recepției sau verificării contraprestației, dacă prin lege sau prin contract este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației și dacă

debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data la care are loc această recepție sau verificare.

Pct. 3.2 al contractului nr. 24 din 20 octombrie 2022 tranșant indică că achitările vor fi efectuate prin transfer în baza facturilor fiscale, după primirea proceselor-verbale de îndeplinire a lucrărilor executate, semnate și acceptate de beneficiar.

Dacă nu execută obligaţia la scadență (în termenul prevăzut), debitorul se consideră în întîrziere la expirarea acestuia, fără a mai fi necesară îndeplinirea vreounei formalități. Astfel, instanța conchide că Primăria satului Brăviceni se află în întîrziere. Conform tabelului prezentat, reclamanta a calculat o dobîndă de întîrziere în sumă de 701939,41 lei, care pretinde a fi încasată din contul pîrîtei în beneficiul societății cu răspundere limitată „Magda” (f.d.40-43).

Calculul include consecutiv și corespunzător, sumele incluse în facturile de plată, ajunse la scadență.

Așadar, ținînd cont de faptul că dobînda de întîrziere are un caracter compensator şi reprezintă o remuneraţie pentru folosirea capitalului acordat de către creditor debitorului, instanța constată că suma de 701939,41 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere acoperă toate eventualele pierderi în legătură cu neexecutarea în termen a obligațiilor de către debitor, cît și posibilul venit ratat. Deci, în această parte, acțiunea este întemeiată și va fi admisă în cuantumul solicitat.

În partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată, instanța remarcă că în corespundere cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă acestea se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Din conținutul ordinului de plata nr. 260 din 15 mai 2024 (f.d.3), rezidă că pentru examinarea pricinii civile menționate, SRL „Magda” a achitat suma de 123226,37 lei cu titlu de taxă de stat.

Art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr. 213/2023.

În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din a suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Potrivit anexei nr. 1 a Legii nr. 213 din 31 iulie 2023, pct. 1.1.5, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil dacă valoarea acțiunii este de 5000001–10000000, 115550 lei + 1% din valoarea acțiunii care depășește 5000001 lei.

Reieşind din faptul că pretenţia formulată de societatea reclamantă privind încasarea datoriei este întemeiată, intanța consideră necesar de a încasa de la Primăria satului Brăviceni în beneficiul reclamantei, suma de 123226,37 lei (5767637,78 – 5000001 lei = 767636,78 lei * 1% = 7676,36 lei + 115550 lei = 123226,37 lei) cu titlu de taxă de stat.

Subsecvent, în corespundere cu art. 96 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

(1^1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța a constatat că reclamanta, SRL „Magda”, a fost reprezentată în instanță de către avocatul Andrian Matcovschi, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1633794 din 24 aprilie 2024.

Conform cererii se revendică compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 25000 lei. Bonul de plată nr. 261 din 15 mai 2024 (f.d.49), dovedește neechivoc că reclamanta a achitat avocatului Andrian Matcovschi pentru reprezentarea intereselor sale în prezenta cauză civilă anume această sumă.

Soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică, instanţa reţine că pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează și ţină cont de complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa, rezultatul obţinut etc.

La determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează să ţină cont de complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

În jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus Romînia, hotărîrea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus Romînia, hotărîrea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus Romînia, hotărîrea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, ținând cont de complexitatea cauzei, aportul avocatului, timpul şi munca depusă de avocat, instanța ajunge la concluzia de a admite parțial solicitarea reclamantei cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, urmând să încaseze din contul pârâtei, Primăria satului Brăviceni, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 15000 lei (cheltuieli pe care instanța le apreciază a fi necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime). Excedentul achitat de către reclamantă, urmează să fie suportat de către aceasta.

În lumina celor enumerate supra, în conformitate cu art. 90, 94, 96, 206, 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată, –

h o t ă r ă ş t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de către Firma „Magda” societatea cu răspundere limitată împotriva Primăriei satului Brăviceni, intervenientă accesorie Instituția Publică Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se încasează din contul Primăriei satului Brăviceni, cod fiscal și număr de identificare 1007601006416, cu sediul în satul Brăviceni, raionul Orhei, în beneficiul societății cu răspundere limitată „Magda”, cod fiscal și număr de identificare 1002600011546, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 3, ap. 70, datoria derivată din contractul de antrepriză nr. 24 din 20 octombrie 2022 și acordurile adiționale la acesta, în mărime de 5065698 (cinci milioane șaizeci și cinci mii șase sute nouăzeci și opt) lei și 37 bani, dobânda de întârziere în mărime de 701939 (șapte sute una mii nouă sute treizeci și nouă) lei și 41 bani și cheltuielile judiciare suportate sub forma plății taxei de stat în mărime de 123226 (una sută douăzeci și trei mii două sute douăzeci și șase) lei și 37 bani, precum și parțial de asistență juridică, în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei.

În rest, pretenția cu privire la încasarea sumelor excedente, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de apel în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, în Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Central).

Președintele ședinței,judecătorul /semnătura/ Eugeniu Ciubotaru

Copia corespunde originalului, judecător Eugeniu Ciubotaru